

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 371/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DIPLOMATIC, s. r. o., Slatinská 28/9, Beluša, zastúpenej advokátskou kanceláriou M&M Legal s. r. o., Drieňová 27, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Ďuraj, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 36 K 22/2017-282 z 19. marca 2018 a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 CoKr 33/2018-342 z 3. júla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DIPLOMATIC, s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. septembra 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti DIPLOMATIC, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 36 K 22/2017-282 z 19. marca 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 CoKr 33/2018-342 z 3. júla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa podaným návrhom domáhala vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka ARDOM, záujmové združenie právnických osôb, Trebatice 187 (ďalej len „dlžník“). Okresný súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že konkurzné konanie vedené proti dlžníkovi zastavil a zaviazal sťažovateľku zaplatiť dlžníkovi náhradu trov konania v celom rozsahu. Okresný súd odôvodnil napadnuté uznesenie tým, že pohľadávku sťažovateľky nie je možné považovať za nespornú, keďže neexistuje relevantná dokumentácia, ktorá by *„dokladala hodnoverne a bez pochybností vznik a existenciu veriteľovej pohľadávky, vzhľadom k tomu, že neexistuje zmluva o dielo v písomnej forme, faktúry vystavené veriteľom boli dlžníkom neuznané, ešte predtým ako bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka a samotný dlžník vznik a existenciu pohľadávky spochybňuje a rozporuje“*. Vzhľadom na zistený skutkový stav bol okresný súd toho názoru, že návrh bol zo strany sťažovateľky podaný predčasne a je nutné, aby spornosť pohľadávky bola odstránená v sporovom, a nie konkurznom konaní. Vzhľadom na nedostatok aktívnej legitímácie sťažovateľky na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka okresný súd zastavil konkurzné konanie. Krajský súd napadnutým uznesením uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

Ťažiskovou námietkou sťažovateľky je tá, že dlžník svoju platobnú schopnosť neosvedčil v zmysle § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto bol okresný súd povinný vyhlásiť na majetok dlžníka konkurz. Sťažovateľka vychádzala z toho, že dlžník nedodržel 20-dňovú lehotu na vyjadrenie k návrhu na vyhlásenie konkurzu a osvedčenie svojej platobnej schopnosti, ktorú je potrebné počítať od zverejnenia uznesenia v Obchodnom vestníku.

Uvedeným nesprávnym právnym posúdením veci a nesprávnym procesným postupom všeobecné sudy znemožnili sťažovateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že porušili jej právo na spravodlivý proces. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd a krajský súd porušili ňou označené práva (bod 1 tohto uznesenia) tým, že na jej skutkovú a právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania a v podanom odvolaní nereagovali ústavne konformným spôsobom, napadnuté rozhodnutia považuje za svojvoľné a nepreskúmateľné.

3. Na základe uvedených skutočností v závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jej sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie ňou označených práv (bod 1 tohto uznesenia) napadnutým uznesením okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

6. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že ju koncipoval advokát, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Z už uvedeného (body 6 a 7) vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde). Inak povedané, každý návrh bez výnimky musí spĺňať všeobecné náležitosti. Všeobecné náležitosti sa týkajú formy a obsahu návrhu. Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

9. V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je základným procesným prameňom práva ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 7). Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené.

10. Ústavný súd zistil, že k predloženej sťažnosti nebola priložená plná moc na zastupovanie sťažovateľky advokátom, a keďže táto zákonná podmienka nebola splnená, návrh nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti, a preto nie je spôsobilý vyvolať začatie konania. Ústavný súd má právo taký návrh odmietnuť.

11. Ústavný súd zároveň zistil, že sťažovateľka spolu so sťažnosťou nedoručila napadnuté uznesenie krajského súdu.

12. Podľa § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

13. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu s návrhom nedoručila aj napadnuté uznesenie krajského súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, a to ani v období po doručení sťažnosti ústavnému súde. Nedoručenie rozhodnutia orgánu verejnej moci, v danom prípade napadnutého uznesenia krajského súdu, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje, je nesplnením explicitne ustanovenej podmienky konania v zmysle § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. V súvislosti s uvedenými nedostatkami (body 10 a 11) ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada

„*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Ústavný súd z uvedeného dôvodu a so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018